

"İşte o şecerenin kuvve-i şehviye-i behimiyye dalında beşerin enzarına verdiği meyveler ise esnamlar ve alihelerdir. Çünkü felsefenin esasında kuvvet müstahsendir." burada "kuvve-i şehviye" ile "kuvvet" arasında ne gibi alaka vardır?

Kuvve-i Şehviye: Şehvetin de akıl ve öfkede olduğu gibi ifrat ve tefrit mertebeleri vardır. Şehvetin ifrat mertebesi menfaat uğruna namus ve ırzlara tecavüz etmektir. Yani haram helal demeden her menfaatin peşinde koşmak ve adeta menfaati ilah yerine koymaktır.

Kuvve-i şehviye İşaratü'l İ'caz da şu şekilde tarif ediliyor:

"Meselâ, kuvve-i şehviyenin tefrit mertebesi *humuddur* ki, ne helâle ve ne de harama şehveti, iştihası yoktur. İfrat mertebesi *fücurdur* ki, namusları ve ırzları pâyimal etmek iştihasında olur. Vasat mertebesi ise *iffettir* ki, helâline şehveti var, harama yoktur."(1)

Menfaatleri elde etmek noktasında kuvvet çok önemli bir vasıta ve araçtır. Yani menfaati elde etmek manasına gelen şehvetin en önemli esası ve en gerekli rüknü kuvvettir. Bu yüzden şehvete tapınan sapkın insanlar kuvvete de tapar ve onu elde etmek için her yolu dener.

Şehvet ile kuvvet arasında zaruri bir bağ vardır. Kuvvet burada sadece fiziki güç anlamında değil, insana gerekli bütün menfaatleri elde etme manasına gelen imkan ve varlık manasındadır.

(1) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Fâtiha Sûresi.](#)